Ч. 129 Неділя 9 (21) червня 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Доля еміґрантів до Канади.

Як звістно, в перших днях по Великодних сьвятах виїхали були з Галичини під покровом дра Олеськова еміґранти до північної Америки, а то до анґлійскої кольонії Канади. Про подорож тих еміґрантів подають тепер часописи такі вісти: Партия еміґрантів зложена з кільканайцяти родин на поселенє і з кількох мужчин, еміґруючих за зарібком, прибула на місце в перший днях мая. При виїзді партиї в означенім речинци були деякі перепони зі сторони поодиноких старость, але вина сего в більшій части случаях паде таки на самих еміґрантів, котрі маловажили собі приписи і зарядженя політичних властий. Але при вирозумілости львівских властий і за старанєм дра Олеськова, ухилено ті перепони і охоронено еміґрантів від страт. Партиї проводив вправний чоловік, що говорив по анґлійски і знав ся добре на маніпуляциї урядів та зелізниць з еміґрантами як в Німеччині так і за океаном. Лише такий провід може принести дійстний хосен еміґрантам. Подорож через цілу Німеччину перебули еміґранти не пересідаючи ся. З гори подбано, щоби партиї не доскулювано в дорозі; на деяких стациях було замовлене навіть сьвіже молоко для дітий. В Гамбурзі відпочали еміґранти один день, а відтак вcїли на корабель німецкий, що плив просто до Кебек в Канаді. Пароходи німецкі не конче мудрі і пливуть поволи, але що правительство німецке підпирає німецкі товариства перевозові, тож і годі виеднати у німецких Landrathsamt-ів, щоби еміґранти могли їхати анґлійскими кораблями. Впрочім наші еміґранти не були вибагливі і заявляли своє вдоволенє з харчу і трактованя їх на кораблі. В Кебек висїли на кілька годин до дому еміґрацийного, уладженого для людий о висших потребах культурних; однак з устроєнь того дому майже не користали мимо запросин. Суть там умивальні, ванни до купелї, прибори до писаня листів, почта, телеґрав, реставрация, в котрій за 25 центів дають дуже добрий обід, контора виміни і торговля з припасами поживи, — а все те під правительственною контролею. Однак наші люди позабирали з дому стілько харчу, що не потребували купувати; іно деякі допитували ся за салом, бриндзею, кислими огірками, медом і цибулею, але там знов тих припасів не було. Того-ж таки дня виїхала партия „експресом“ канадийскої зелізниції Пацифік в дальшу дорогу. Для наших еміґрантів приладжено два ваґони (американьскі ваґони майже в двоє довші як наші) найновійшої конструкциї, в котрих лавки так уладжені, що на ніч переміняють ся в ліжка, з умивальнею і кухнею в ваґоні. В тих возах по розміщеню кож-дої родини в окремім компартименті відбули майже тридневу подорож до Вінніпеґу. Після слів проводиря мали ті вози по трех днях так виглядати, що й рідна мати не була би їх пізнала. Взагалї в часї подорожи наші еміґранти доводять до розпуки службу, котра має дбати о лад і чистоту, а то за-для повної несьвідомости уживаня деяких апартаментів, без котрих наші селяни на селї якось обходять ся, але без котрих ніяк не можна обійти ся ані на кораблі, ані в поїздї поспішнім, ані в домі еміґрацийнім. Ще на щастє передягнула ся ціла партия в убір сьвітовий, закинувши краєвий одяг хлопский, котрий на Заходї видає ся просто неґліжем і грубо разить чувства приличности. — На поселенє еміґрантів вибрало правительство околицю стациї Уайтмонт о десять миль на всхід Вінніпеґу. На стациї ждали підводи. Правительство винаймило своїм коштом цілий готель на поміщенє еміґрантів, заки побудують собі хати, подбало о запевненє добрих зарібків для починаючих фермерів, — але що тут розходило ся передовсім о утворенє одної більшої кольонії, котра би могла утримати свого душпастиря, то ціла партия, після рішеня ще в краю, поїхала дальше, іменно до давнїйшої кольонії коло Едмонтон, де єсть цілий повіт (township) зарезервований на три роки для наших поселенців. У Вінніпеґу затримала ся партия для відпочинку і для купна знарядів рільничих. Там обступила їх ціла шайка мантіїв, що полюють на еміґрантів; але що з гори були про се упереджені і мали при собі проводиря, то й обігнали ся щасливо перед ними. — Для цілої партиї удало ся виробити вільні білєти їзди на зелізницях в Канаді, на чім партия зискала около 3.000 зр. Рівно-ж на річи, закуплені поселенцями у Вінніпеґу, віддано ваґон до безплатного перевозу. Ті, котрі їхали на зарібок, найшли сталу і добре платну роботу на фермах в Манітобі.

---

27)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично-наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

XXIII.

Житє на галузи.

Дерево, на котрім Ґленарван і єго товариші найшли пристановище, було подібне до оріха з полискуючого листя і округлявого росту корони, дійстно-ж був то т. зв. „омбу“, що росте самітно на арґентиньских рівнинах. То дерево з кривим і величезним пнем, що вріс в землю не лише великим корінєм, але ще й сильними лїторостами, які з себе випускає, видержало напір повени.

Той „омбу“ мав около пятьдесять ліктів висоти, а кидав тінь довкола себе на шістьдесять сяжнів. Ціле вязанє галузя спочивало на трех грубих конарах, що вирастали з вершка пня на шість стіп широкого. Два конари здіймали ся майже простовісно і двигали величезну крівлю з листя, що немов кошик, уплетений штудерно вмілою рукою, творила майже непромакаючу покриву. Противно трета галуза лежала майже поземно попад шумячою водою, в котрій купали ся єї найнизші листки; она представляла немов пригірок, що висунув ся з того острова зелени посеред океана. На тім великаньскім дереві було досить місця. Глядячи на того великана дерев, що розріс ся галузєм майже під небеса, можна було сказати, що єго пень двигав на собі цілий ліс.

Коли подорожні вдерли ся на дерево, злетїли всї птахи на найвисші галузки, протестуючи голосним криком против того нападу на їх мешканє. Було там множество тої птиці, а вся она глядала також охорони на дереві перед повенею: коси, шпаки, сороки, колібри, блищали різноцьвітним пірєм, а коли підлетїли, здавало ся, що сильний подув вітру обтряс з дерева всї єго цьвіти.

Таке прибіжище найшли товариші Ґленарвана. Молодий Ґрант і зручний Вільсон вилїзли зараз на найвисші гилї, в середину зеленого склепіня листя. З того високого місця видко було на кільканайцять миль довкола. З усїх сторін окружав дерево океан повени. На цілій рівнині залитій водою не видко було дерев, крім тих, що їх повінь вирвала з корінєм і несла сьвітами разом з живими звірятами, які глядали на них охорони перед страшним нещастєм, або останки затоплених стад, котрі не вспіли виратувати ся. В віддаленю чорнїла якась маленька точка, котра звернула на себе увагу Вільсона; то був Талькаве і єго вірний кінь Тавка.

— Талькаве, Талькаве, наш приятель! — крикнув Роберт витягаючи руки до відважного Патаґонця.

— Він дасть собі раду, пане Роберте — сказав Вільсон — ходім до Єго Милости.

По хвили Роберт Ґрант і Вільсон злїзли скоро і зручно по галузях і зійшли до вершка пня, де Ґленарван, Паґанель, майор, Остен і Мільреді сиділи в найрізнїйших поставах на гилях; всї згодили ся на то, що Індиянин виратує ся і лише в однім сумнївали ся, хто кого скорше виратує: чи кінь їздця, чи їздець коня?

Ті, що лишили ся на дереві, були в гіршім положеню. Вправді „омбу“ міг видержати напір струї, однако повінь, що все більшіла, могла досягнути й до найвисших конарів. Ґленарван велів зробити покарбовану міру з дерева, на котрій можна було видіти, як підносить ся вода. Але вскорі вода перестала прибувати. І то потїха для нещастних.

— А що тепер зробимо? — спитав Ґленарван.

— Зівємо собі гнїздочко! — відповів весело Паґанель.

— Яке гнїздочко? — спитав Роберт.

— Звичайне гнїздочко, хлопче; отже злїзім собі гнїздочко і начнім житє по птичому, коли не можемо жити як риби у воді.

— Добре то говорити — сказав льорд Ґленарван — але хто дасть нашим клювам поживу?

— Я — відповів Мек-Небс.

Всїх очи обернули ся на майора, що розпер ся вигідно немов в кріслї між двома галузами і подавав одною рукою свої бесаги вправдї перемоклї, але добре випхані.

— Ах, майоре! — відозвав ся Ґленарван — чолом перед вашою холоднокровностию; памятаєте о всїм навіть в таких хвилях, коли о всїм вільно забути.

Перегляд політичний.

Австрийска делеґация по довшій дискусиї, в котрій брав участь п. мінїстер Калляй, приймила без зміни окупацийний кредит, буджет маринарки, етат обрахункової Палати і Мінїстерства скарбу та додаткові кредити. — Делеґация угорска приймила в загальній дискусиї буджет Мінїстерства війни.

В Італії має бути переведена реорґанїзация армії. Число корпусів лишить ся таке саме як було, т. є. 12, натомість будуть заведені значні зміни в орґанїзациї дивізий, бриґад, полків, баталїонів і компаній. Кождий з 96 полків піхоти, буде мати на будуче по 3 баталїони, кождий баталїон по 3 компанії, так, що в часї мира буде мати італїяньска армія о 288 компаній менше як доси. В той спосіб зменшить ся стан армії в часї мира о 30.000 людий.

З Туреччини надходять все непокоячі вісти. І так на Криті ворохобня не перестає і войска турецкі та ворохобники стоять напротив себе в сильних позициях. Турецка фльота стереже берегів і не допускає еміґрувати женщинам і дїтям. Турки палять християньскі села. — Після депеші з Константинополя, забуреня в місті Ван, о котрих донесли вчерашні телеґрами, були значно грізнійші, ніж як їх представляли урядові турецкі донесеня. Число жертв значно перевисшає урядове число 50. В домах Вірмен допускали ся Турки насильств, але тому годї було перешкодити, бо місто досить розлоге. У Вірмен найдено оружиє з перских і російских фабрик. — Крім того надходять непокоячі вісти також і з инших місцевостий і загально побоюють ся, щоби вісти о забуреннях в Ван не викликали розрухів також в инших околицях.

Князь Чорногори приїде з кінцем сего місяця до Білграду і забавить там пять днів. На его честь відбуде ся войскова ревія. — Мінїстер війни Франасович переговорює ся з російскими фабриками оружия о доставу пушок і карабінів для сербскої армії. — Скликане на 27 с. м. віче радикалів відложено на день 15 липня.

Новинки.

Львів дня 20 червня 1896.

— **Є. Е. п. Президент Мінїстрів ґр. Казим. Бадені** приїхав передвчера по полудни до Кракова, був короткий час на кіньских перегонах і вечером від'їхав назад до Віднія.

— **Є. Е. Маршалок краєвий ґр. Стан. Бадені** був оногди в Дублянах коло Львова і оглядак там досьвідні поля при рільничій школї.

— **Ректором львівского унїверситету** вибрано вчера дра теольоґії о. Йосифа Комарницкого, теперішного декана теольоґічного виділу.

— **Мінїстерство просьвіти** згодило ся на предложенє епископскої консисторії в Станїславові, щоби в Станїславові була поки-що на два роки отворена посада четвертого сотрудника, і визначило єму з релиґійного фонду річну платню 300 зр. Справа помешканя для четвертого сотрудника ще не рішена.

— **Посол о. Василь Небиловець** скликує своїх виборців на день 25-го сего м. до Долини, аби здати справу з своєї діяльности в галицкім соймі.

— **Нова читальня „Просьвіти"** отворила ся дня 4-го с. м. в Вовчинцях під Станїславовом. На торжественне отворенє з Станїслава запрошено виділових станїславівскої філії „Просьвіти" і станїславівску інтеліґенцию руску. Промавляли до зібраних др. Коцюба і п. Масляк, а п. Мостович пояснив статути, по чім вписало ся 58 членів. Головою читальнї вибрано о. пароха і совітника Городиского. Розвій читальнї забезпечений, бо самі селяни вже від довгого часу побивали ся за еї отворенєм, а місцевий учитель заняв ся сею справою дуже горячо; також начальник громади є читальнї прихильний. — Небавом отворить ся знов читальня „Просьвіти" в Ямници, станїславівского повіта.

— **Конець еміґрациї до Бразилії** мабуть аж тепер наступить. Именно доносять з Ґенуї, що тамошний бразилийский консуль одержав від свого правительства телеґрафічний приказ, аби не допускав до еміґрациї галицких виходців до Бразилії, навіть тих, що хотять їхати на власні кошти.

— **Іспит зрілости** відбув ся в бережаньскій ґімназиї в часї від 12 до 16 с. м. під проводом краєвого інспектора Ів. Левицкого. До іспиту зголосило ся 21 учеників, з тих 3 екстерністи. Съвідоцтво зрілости одержали: Меч. Більский (екст.), Володим. Хомик, Йос. Дженджера, Йос. Ґрінберґ, Мих. Гайдукевич, Арон Кеслер (екстерн.), Яросл. Кравс, Володим. Левицкий, Андр. Малиновский Андр. Навроцкий, Мих. Радецкий, Ів. Сокульский, Войт. Трамплер (з відзначенєм). Поправку одержало трех учеників публичних і один екстерніст, на рік репробовано 4 учеників публичних.

— **Деканальний обхід берестейскої унії** відбув ся дня 13 с. м. в парохіяльній церкві в Збаражи. Вже вчасним ранком помимо сильної зливи зібрало ся в церкви богато народу обох обрядів. О годинї 9-ій рано відправив о. Барвіньский торжественну службу Божу в костелї оо. Бернардинів, а ґвардиян Бернардинів о. Ольшевский в греко-кат. церкві. Процесиї не могли відбути ся задля дощу. Відтак в церкви відправив декан збаражский о. Чубатий соборну службу Божу в сослуженю двох сьвящеників і двох дияконів, а проповідь о берестейскій унії виголосив о. Сильв. Вояковский з Богданівки. По богослуженю відбув ся обід у місцевого пароха о. др. Костецкого.

— **У Львові** готово прийти до великої змови робітників. Як звістно треває вже від кільканайцять днїв змова робітників столярских і не може покінчити ся, бо майстри не хотять ніяк пристати на жаданя робітників. Отже передвчера відбули ся збори робітників будівляних: мулярів, теслїв, камінярів і ин., на котрих явило ся около 1000 участників. Збори ухвалили між иншими, що коли до 14 днїв не настане згода між робітниками столярскими і їх майстрами, то всї будівляні робітники у Львові — а є їх до 4000 — перестануть робити. В нарадах забрав голос також радник маґістрату п. Стрільбицкий і цїлу вину заостреня тої справи приписав властителям більших фабрик.

— **Пявки-лихварі.** З Самбора пишуть: В марти с. р. ставав перед трибуналом суду окружного в Самборі Пінкас Гільман з Перегиньска, обжалований о злочин лихви. По переведеній тридневій розправі засуджено Гільмана на чотири місяцї строгого арешту і гривну 300 зр., при чім увзгляднено головно сю обставину, що обжалований пересидів в арештї слїдчім чотири місяцї. Однак на відклик прокураториї державної за-для низького виміру кари, підвисшив ц. к. висший суд краєвий у Львові обжалованому кару на шість місяців строгого арешту і 1000 зр. гривни. Щоби мати понятє як немилосердно висисала та пявка бідних селян з Перегиньска і околиці, досить навести той один факт: Катря Худякова, селянка з Перегиньска позичила у Піня — як звичайно називано Гільмана — 8 зр. в осени 1892 на податок на два місяцї,

---

— Коли ми постановили уратувати ся від потоненя — відповів майор — то певне не тому, аби умерти з голоду.

— І я був би також о тім погадав — сказав простодушно Паґанель — але я такий розсїяний!

— Що-ж є в тих бесагах ?— спитав Тома Остен.

— Пожива для сїмох людий на цїлі два дни — відповів Мек-Небс.

— Дуже добре, славно! — повтаряв Ґленарван — надію ся що до завтра вода значно опаде.

— Або що найдемо спосіб, як дістати ся до сухої землї — докинув Паґанель. — Отже насамперед берім ся до снїданя.

— Однако перше треба обсушити ся — замітив майор.

— А звідки взяти огня?

— Треба розпалити — відповів Паґанель.

— Де?

— Тут на дереві.

— А чим?

— Сухим галузєм, пообтинаємо его з дерева.

— Ба, а звідки возьмемо огня? — спитав Ґленарван — наша губка цїлком пересякла водою.

— Обійдемо ся без губки! — відповів Паґанель — трохи сухого моху, один промічник сонця і сочка з мого дальновида, а побачите як загріємо ся при огни. Хто іде по дрова до лїса?

— Я! — крикнув Роберть — і разом з Вільсоном зникли поміж густим галузєм, як два молоді коти. Тимчасом Паґанель назбирав досить сухого моху, наклав на пень дерева мокрого листя, аби дерево не займило ся від полуміни, та виймивши сочку з свого дальневида розпалив за хвилю огонь. Роберть і Вільсон вернули незабаром і докинули до огня спору вязанку призбираного ріща. Бухнула весела полумінь, утомлені люди почали сушити ся, а їх понча порозвішувані на гилях дерева, маяли за кождим подувом вітру. Відтак покріпили ся подорожні снїданєм, однако не забували й на завтра, бо їх припаси були дуже скупі, а води могли не так скоро уступити як того надіяв ся і бажав Ґленарван. Омбу не видавав нїякого овоча, але за то в множестві гнїзд, що на нїм були, найшли подорожні цїлу купу яєць і писклят птахів всякої породи, а й то богато значило.

На случай довшого побуту в тім примусовім пристановищи треба було погадати о тім, аби его вигіднїйше устроїти.

— Кухню і їдальню маємо на долинї — говорив Паґанель — отже спати будемо на першім поверсї; дім обширний, комірне не дороге — нема собі чого жалувати. Там в горі приладила сама природа колиски, в котрих можемо спати як в найліпшім ліжку, лише треба добре привязати ся. Також не маємо чого бояти ся, бо нас тут тілько, що зможемо відбити хочби й який напад Індиян або диких зьвірів.

— Лише що не маємо оружия — сказав Тома Остен.

— Маю мої револьвери — відповів Ґленарван.

— А й я свої також маю — крикнув Роберт.

— На що-ж они придадуть ся — відозвав ся знов Тома Остен — коли пан Паґанель не уміє робити пороху?

— То непотрібне — сказав Мек-Небс і показав свою ладівницю цїлком ненарушену.

— А ви то звідки маєте, майоре? — спитав зачудований Паґанель.

— Талькаве менї дав. Він певне погадав о тім, що порох може нам на щось придати ся і віддав менї ладівницю, заки кинув ся у воду.

— То честний і добрий чоловік з того Індиянина! — скрикнув Ґленарван.

— Певне — замітив Тома Остен — коли всї тутешні мешканцї такі як він, то треба Патаґонії завидувати.

— Як далеко віддалені ми від Атлянтийского океана? — спитав майор.

— Найбільше о сорок миль — відповів Паґанель. — А що тепер любі приятелї вільно кождому робити, що єму захоче ся, то позвольте, що лишу вас на хвилю; я хотїв би собі там на вершку устроїти обсерваторию, з котрої при помочи моєї люнети буду міг кождої хвилї повідомлювати вас о тім, що довкруги діє ся.

Нїхто не противив ся ученому ґеоґрафови, що дуже зручно перелазив з галузи на галузу аж вскорі щез поза густою заслоною листя.

Его товариші займили ся тодї приладжуванєм ліжок. Робота була не довга і легка, бо не треба було нї стелити нї переставляти нїчого і незабаром всї засїли довкола огня.

Почала ся розмова, але вже не о теперішнім положеню, котре мимохіть треба було зносити терпеливо; сим разом бесїда вела ся о доли капітана Ґранта. Коли води опадуть і уступлять, то *Дункан* побачить за три дни подорожних на своїм покладї, але там не буде бідних невільників: Ґранта і его двох моряків. Тепер вже, коли перехід через Америку показав ся безуспішний, здавало ся, що всяка надія на їх віднайденє вже рішучо страчена; бо й де-ж ще їх глядати? А знов з другої сторони, як позбавити всеї надії леді Єлену і Марию Ґрант, що нетерпеливо дожидають на успішні вісти о поводженю виправи?

— Бідна моя сестра! – сказав зітхаючи Роберт — для нас вже всьо страчене.

Ґленарван перший раз не найшов нї од-

при чім вимовив собі обжалований, що в січни 1893 р. одержить від неї 12 зр. Коли надійшов речинець заплати, а довжничка не мала гроший, обіцяв їй Гільман заждати один тиждень, але під услівєм, що єму віддасть вже 15 зр. Але й на тиждни не було з відки бідній селянці взяти гроший. Тогди предложив їй Піньо, щоби взяла єго теля до себе на годівлю разом зі своїм телятем — відтак за рік продадуть, зиском поділять ся на половину і обрахують ся що до довжної суми. Селянка радо на се згодила ся. Під осінь 1893 р. продав Піньо оба телята за 30 зр. і забрав цілу суму для себе, почисляючи квоту припадаючу на Худякову на відсотки від довжного капіталу. Відтак зачав дальше упоминати ся о зворот позички, а вкінци в грудни 1893 р. самовільно зайшов до стайні Худякової і коли єї не було, випровадив корову та продав за 46 зр. На плач селянки і єї дітий змилосердив ся великодушний Піньо і з 46 зр. звернув їй 2 зр. — решту забрав собі, кажучи, що тепер вже цілком заспокоєний. Хто математик най обчислить відсотки, які побрав сей лихвар, від 8 зр. за один рік. А подібних фактів було 56.

— **Двох учеників** II-ої кляси ґімназияльної в Бережанах Кароль Фльорер, 12-літний і єго товариш Ілярий Оброцкий утікли перед тижднем з дому своїх родичів і до сеї пори не віднайдено їх номимо помочи ц. к. жандармериї і инших властий. Кароль Фльорер малого росту, чорний, був одітий в чорне одінє, Оброцкий в попеласте. Родичі просять, що хто стрітив би тих хлопців, аби їх відставив до якої власти в охрестности Бережан.

— **Смерть від блискавиці.** В Путилові на Буковині робили підчас тучі робітники на поли коло бараболь. Блискавиця вдарила в 37-літного Стефана Мекана і убила єго на місци, а инші робітники стратили на короткий час притомність.

— **Процес о рабунок.** Перед трибуналом присяжних в Чернівцях вела ся сими днями карна розправа против Дмитра Думітреану з Долїшних Станівців, обжалованого о рабунок. Він з ночи до 21-го серпня 1895 закрав ся з иншими товаришами до маґазину пропінатора Натана Сабата і украв тютюну за 55 зр. 50 кр. і 35 літрів спірітусу на суму 20 зр. А дня 20-го падолиста 1895 напав 11-літного хлопця Івана Кумановского над потоком Молницею в Синівцях і грозячи єму утопленєм забрав єму плащ, блюзу і шапку, а опісля втік до Румунії. Обжалований випирав ся всякої вини, але так Сабат як і Кумановский пізнали в нїм злочинця, а також сьвідки зізнали в єго некористь. Присяжні признали єго винним злодійства і рабунку, а суд засудив єго на десять літ тяжкої вязниці.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Ще про обчислюванє зарібку і єго розділ в спілці. В однім з попередних чисел говорили ми, що добре було би, коли-б наші господарі брали ся в спілції годувати безроги. Нині вертаємо ще раз до того предмету і додаємо, що так само можна брати ся до всякої иншої спілки, лиш спільники повинні так робити, щоби був дійстно заробок, а відтак повинні бути щирі для себе, значить ся, повинні так рахувати ся, щоби нїякому з них не стала ся кривда. Длятого н. пр. в спілції для годованя безрог на продаж треба при установлюваню цїни на вигодовані безроги вчисляти все то, що дав кождий спільник, не лиш готові гроші, але й всякі заходи і труди, кошти випасу (вартість зерна, соломи і т. д.) і кошти удержаня в кармнику і т. д. Коли один спільник винен щось другому, але із позички в тій спілції треба при розділї зарібку відрахувати і віддати. Инші довги, не зі спілки, мусять іти на инший рахунок. Коли спільники приступають до спілки з однаковими уділами, в готових грошех і инших видатках, то поділ легкий, бо іде по рівній части; коли-ж уділи не однакові, один дає більше другий менше, то при розділї зарібку, треба обрахувати насампеpед, кілько заробив один риньский зі всїх гроший спілкою, а відтак дати кождому тілько того зарібку від одного риньского, кілько риньских він дав до спілки. Н. пр. так: Грипь дає до спілки 15 зр., Данило 12 зр. а Николай 9 зр., а спілка зарабляє відтак 7 зр. 20 кр. — то очевидно гроші Гриця заробили найбільше а Данила найменше. Отже кілько із того зарібку припаде кождому? Треба так рахувати: Всї разом зложили 36 зр. а ті гроші заробили 7 зр. 20 кр. Той заробок треба отже розложити на кождий риньский зложених гроший: 7 зр. — то значить сїм сот крейцарів а до того ще 20 кр., разом 720 кр. Ті крейцарі розложити на 36 зр. На кождий риньский припаде отже по 20 кр. Гриць дав 15 зр., то дістане тілько разів по 20 кр., кілько дав риньских, значить ся, 15 разів по 20 кр. бо 3 зр.; Данило дістане лиш 12 разів по 20 кр. або 2 зр. 40 кр. а Николай 9 разів по 20 кр. або 1 зр. 80 кр. — Коли-ж н. пр. так: Всї три дають до спільки по 15 зр., а Гриць, длятого, що єго спільники не мають на стілько гроший обіцюєсь поставити кармник за 35 зр., але не на то, щоби кармник лиш до него належав, бо він єго сам не потребує, то він із свого иншого маєтку позичає насампеpед собі до спілки 11 зр. 66 кр. і дві третини а відтак ще й кождому спільникови так само по 11 зр. 66 кр. і дві третини, отже і він і єго спільники суть разом довжниками до єго маєтку. Зарабляють тепер на безрогах кождий по 5 зр., то Гриць має в спілції готовими грішми з уділу 15 зр., з зарібку 5 зр. а на кармнику 11 зр. 66 і дві третини крейцаря — разом 31 зр. 66 і дві третини крейц., а з того винен до свого иншого маєтку 11 зр. 66 і дві третини крейцаря. Так само і Данило і Николай мають по 31 зр. 66 і дві третини крейц., але винні до Грицевого маєтку по 11 зр. 66 і дві третинї крейцаря. Всї мають отже готівкою по 20 зр. Данило і Николай віддають тепер Грицеви по 1 зр. за кармник то винні ще кождий по 10 зр. 66 і дві третинї крейцаря а мають кождий по 19 зр. Припустім же, що они відтак надумують ся инакше і розвязують спілку. Тогди Гриць із готових гроший в спілції (20 зр.) віддає до свого иншого маєтку 11 зр. 66 і дві третини крейцаря, котрі позичив. Данило і Николай із своїх готових гроший віддають Грицеви то, що ще винні (10 зр. 66 і дві третинї крейцаря) і Гриць відбирає так назад всї свої гроші видані на кармник; єму лишає ся ще в спілції готовими грішми 8 зр. 33 і третина кр. Всім разом лишає ся ще кармник. Продають тепер кармник н. пр. за 21 зр. і дїлять ся грішми, то кождий дістає по 7 зр. По розвязаню спілки має тогди кождий із спільників ще 15 зр. 33 і третину крейцаря. Нїхто отже не стратив, але ще заробив по 33 і третинї крейцаря, а Грицеви вернули ся гроші видані на кармник.

— Як зробити муштарду. Бере ся півтора кільоґрама пшеничного крохмалю, 2 кільоґрами води і 6 кільоґрамів слабого оцту і ту мішанину огріває ся у великім горшку, котрий вкладає ся до кітла з кипячою водою і так варить ся та мішає ся доки аж не зробить ся одностайний клейстер. Відтак додає ся півтретя кільоґрама гірчиці, розтертої на муку, кільоґрам цукру, півтретя кільоґрама слабого оцту, 8 ґрамів коріня кардамому і 4 ґрами мілко потовчених гвоздиків, а наконець всю ту мішанину перепускає ся через сито. За два днї муштарда готова вже до ужитку, бо перший єї гіркий смак вже щез.

— Солому закрасити на чорно. На кільоґрам соломи бере ся 20 дека кампешового дерева, 5 дека сумаху і дека і чверть фустикового (званого також жовтим деревом або кубаньским, котрим красить ся на жовто) і все то разом варить ся на краску. В тій красції відтак по єї перецїдженю варить ся солому через 2 години а опісля вкладає ся до води, в котрій розпущено копервас. По вимоченю сполікує ся солому і сушить ся єї. З так закрашеної соломи можна виплїтати чорні капелюхи. Можна би при плетеню мішати чорну солому з білою а тогди виробляло би ся сорокаті капелюхи, котрі навіть досить подобають ся і дехто їх охотно купує.

— Плями з анїлїнового чорнила можна вибрати на білю алькоголем. Коли-б на білю були знаки зроблені якоюсь мастию до котрої була домішана анїлїна, то насампеpед треба товщ вибрати з плями бензиною, а відтак анїлїну алькоголем.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 20 червня. Поворот Є. В. Цїсаря до Відня з Будапешту заповіджено на день 22-го с. м.

Будапешт 20 червня. Кн. Фердинанд болгарский перебуває тепер у свого брата на Угорщині, де забавить ще кілька днів, а відтак поїде до Софії. На літо виїздить князь Фердинанд до Карльсбаду.

ного слова потїхи, бо й яку надію міг робити бідній дитинї, хоч з своєї сторони зробив всьо що міг, ідучи за вказівками, документу з найбільшою точностию.

— А однако — сказав він — той трийцятий семий рівнобіжник цїлком не видуманий. Чи він відносить ся до розбитя корабля, чи до місця неволї Ґранта, тяжко відгадати, помимо того ми читали і бачили на власні очи.

— Та то всьо правда — відповів Тома Остен — однако наші гляданя цїлком не повели ся.

— То мене гнїває і майже до розпуки доводить! — сказав Ґленарван.

— Гнївати може, признаю то — відозвав ся Мек-Небс поважно — але попадати в розпуку і тратити надії нема чого; як раз тому що ми бачили і читали треба витревати аж до кінця.

— Я вас не розумію, майоре — сказав Ґленарван — що-ж ми маємо тепер робити?

— То дуже проста річ, дорогий Едварде. Коли будемо на покладі *Дункана*, лишім за собою Америку а плинїм знов просто в напрямі того трийцятого семого степеня, хоч би нам прийшло ся доїхати аж там звідки ми виплили.

— Гадаєте, що я вже й сам не думав над тим? — відповів Ґленарван. — Противно, яких сто разів приходило менї то на гадку — але яку надію можемо мати на успіх? Від'їздити з Америки, то чи не значить то віддалювати ся від місця, котре нам вказує сам Гаррі Ґрант, не єсть-же то відсувати ся від Патаґонії, що так ясно і виразно виписана в документї.

— Ви хочете на ново розпочинати гляданя по пампасах — відповів майор — а тут нема певности, чи *Британнїя* розбила ся на Тихім Океанї, чи на Атлянтийскім.

Ґленарван мовчав.

— А хоч слаба надія віднайденя капітана Ґранта — говорив дальше майор — то чи не повинні ми пробовати всього і іти в напрямі рівнобіжника, який він вказав?

— Тому не перечу — відповів Ґленарван.

— А ви приятелї — обізвав ся майор до моряків — годите ся на мою гадку?

— Цїлковито — відповів Тома Остен, а Мільреді і Вільсон притакнули головами.

— Слухайте, товариші — сказав знов Ґленарван по хвили мовчаня — особливо ти Роберте добре уважай, бо та розмова дуже важна для нас і для тебе. Я зробив би всьо, щоби віднайти капітана Ґранта, я до того вже раз взяв ся і тепер жертвував би житє, коли би того було треба. Цїла Шкотия получилась би зі мною, щоби спасти житє чоловіка, що зробив з себе жертву для слави своєї вітчини. Я сам пересьвідчений, що хоч ми маємо слабу надію, то однако повинні обплисти цїлий сьвіт довкола, кажу: ми повинні то зробити і зробимо. Але не лиш о то йде; насуває ся нам о много важнїйше питанє, чи маємо так рішучо й зараз понехати всяких дальших глядань на американьскій земли?

Та справа так рішучо поставлена остала без відповіди. Нїхто не сьмів відозватись.

— Що-ж ви на те? — питав Ґленарван, обертаючи ся головно до майора.

— Любий Едварде — сказав Мек-Небс — коли-б вам відповісти: так або нї, то можна виставити себе на велику відвічальність. Тут треба надумати ся. Поперед усего хотів би я знати, через які місця переходить трийцятий семий рівнобіжник полудневої ширини.

— То вже річ Паґанеля — відповів Ґленарван.

— Отже запитаймо єго.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

КАТРАЙНЕРА
КНАЙПА-СОЛОДОВА-КАВА
есть
яко примѣшка до Кавы
одинокимъ найздоровшимъ напиткомъ.

Достати можна всюди: ½ Кило 25 кр.

Пересторога! По причинѣ безвартостныхъ наслѣдовань прошу звертати увагу на оригинальнѣ пакеты зъ именемъ
КАТРАЙНЕРЪ

Антікоголь єдино скуточно ділаюче средство навіть при **безустаннім налозї**, може бути без труду доданий, бо є без смаку і під ґваранциєю нешкідливий — **в наслїдках певний.** Подяки вилїчених стоять до диспозициї. Пачочка з приписом ужитя 3 зр., подвійна пачочка 5 зр. Надсилаючі суму з гори одержують товар franco. Правдиві лише: у **С. Кляйна,** аптикаря в Lugos Nr. 88 Угорщина. 42

Берненьскі
СУКНА
Материї моднї
і РЕШТКИ.
Найдешевше жерело закупна найґустовнїйших і найлучших фабрикатів.

Жадати належить
богатих колекций найновших материй весняних і лїтних, камґарнових, шевіотових і найлучшого льодену зі складу ц. к. уприв. фабрик товарів з найлучшої вовни і сукна виборового у
МОРИЦА ШВАРЦА
в Цвіттау (Берно.)
Всякі сукна уніформові для товариств. 51
І найменшу скількість висилає ся. Неподобаючий ся товар приймає ся назад. Взірцї франко. Висилка за побранем.
Тисячні признаня.
Взірцї на котрі нїчого не замовляє ся, прошу звернути.

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА
у Львові
улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всї дневники
по цїнах оригінальних.

Бюро оголошень і дневників
приймає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах оригінальних.
До
Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przeglą-dy
може лише се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплєтні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Поручає ся 8
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.